Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

Els casos de sida a les Illes Balears assoleixen les xifres més baixes dels darrers anys amb 31 casos el 2010, la meitat que l'any 2008

La consellera assistirà demà a l'acte «Lights for Rights» d'apagat i encès de llums a l'Ajuntament de Palma

En els hospitals públics, el 2010 es varen atendre 3.439 persones per VIH/sida

Els casos de sida a les Illes Balears han assolit l'any 2010 les xifres més baixes dels darrers quinze anys, amb 31 casos diagnosticats enfront dels 52 casos de 2009 i els 60 de 2008. Aquesta tendència a la baixa es reflecteix també en el registre de nous diagnòstics de VIH del Servei d'Epidemiologia de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social. El 2010 es varen diagnosticar 149 noves infeccions, amb una taxa de 134,7 casos per milió, 14 punts menys que el 2009.

Des del 1995, any en què hi va haver una punta màxima de casos, el nombre de persones que han desenvolupat la sida ha anat en descens i s'ha mantingut en una situació estable en els darrers anys. El 2010 la taxa ha estat de 28 casos per milió, 19 punts menys que el 2009.

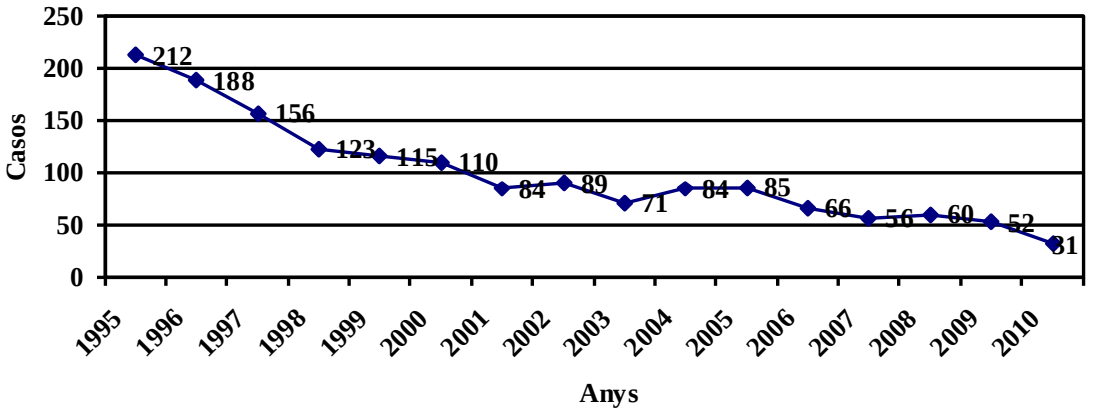

El pressupost del 2011 destinat a la prevenció del VIH/sida ha estat de 223.782 euros. D'aquesta quantitat, 186.518 euros s'han dedicat directament a les accions que duen a terme les associacions implicades en la prevenció del VIH/sida i 37.264

euros a activitats de prevenció de la Coordinació Autonòmica de la Sida, que depèn de la Direcció General de Salut Pública i Consum.

En els hospitals públics, el 2010 es varen atendre 3.439 persones per VIH/sida. La despesa en tractaments antiretrovirals va ser de 20.814.291,59 euros.

Línies d'actuació per al 2012

Les prioritats de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social per al 2012 en l'àmbit del VIH/sida són:

- Impulsar la **detecció precoç del VIH**; afavorir i promoure l'accés a les proves de detecció.
- Fomentar les **pràctiques de sexe segur** i l'ús del preservatiu, especialment entre la joventut, com a principal mesura de prevenció.
- Procurar la **normalització social de la malaltia**, eliminant l'estigma i la discriminació en tots els àmbits de les persones afectades.
- Proporcionar l'**atenció integral** a les persones afectades.

Campanya «30 anys d'avenços, 30 anys de reptes»

Com cada any, l'1 de desembre es commemora el Dia Mundial de la Sida. La campanya d'enguany, amb el lema «30 anys d'avenços, 30 anys de reptes», ens recorda que s'han complert 30 anys des que es diagnosticaren els primers casos de sida en el món.

Durant aquests anys s'han produït grans avenços en el coneixement de la infecció, el diagnòstic i el tractament. No obstant això, queden reptes importants relacionats amb la prevenció i el diagnòstic precoç, la vacuna i el tractament curatiu, la universalització del tractament, l'abordatge de les noves necessitats sanitàries que suposa la cronicitat i continuar lluitant contra l'estigmatització de les persones amb VIH.

«Lights for Rights»

Enguany la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social, el Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Palma i el Consell de Formentera s'uneixen a la iniciativa «Lights for Rights» per recordar la importància de respectar els drets de les persones que viuen amb el VIH a Espanya.

Amb l'acció d'apagar i encendre els llums de l'Ajuntament de Palma, del Palau del Consell a Palma i de la plaça de la Constitució a Formentera, es vol fer brillar la llum cap a l'accés a la prevenció, el tractament, l'atenció, el suport i els drets de les persones amb VIH i combatre totes les formes d'estigmatització i de discriminació.

Els llums de l'Ajuntament de Palma i els del Palau del Consell a Palma, així com els de la plaça de la Constitució a Formentera, s'apagaran l'1 de desembre a les 18.45 hores i s'encendran a les 19.00 hores. Posteriorment, es llegirà el manifest conjunt que, amb motiu d'aquest dia, s'ha consensuat amb totes les comunitats autònomes que s'han afegit a aquesta iniciativa per il·luminar els edificis representatius de les ciutats respectives.

El registre de VIH inclou 1.207 casos acumulats des del 2003

El registre de nous diagnòstics de VIH del Servei d'Epidemiologia de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social inclou 1.207 casos acumulats des del 2003.

El 2010 es varen diagnosticar 149 noves infeccions, amb una taxa de 134,7 casos per milió (14 punts menys que el 2009), amb la qual cosa es manté la disminució des que el 2008 es registràs el major nombre de casos (176, amb una taxa de 164 casos per milió). En el primer semestre del 2011 s'han diagnosticat 24 casos.

Per illes, els nombres de casos de noves infeccions per VIH són: 847 a Mallorca, 44 a Menorca i 136 a les Pitiüses. Tres casos tenen assignada Formentera com a illa de residència.

El 78 % són homes i el 22 %, dones. L'edat mitjana en el moment del diagnòstic, tant en homes com en dones, és de 37 anys, i quasi el 90 % són menors de 50 anys. Els HSH (homes que fan sexe amb homes) i els UDVP (usuaris de drogues per via parenteral) són els qui presenten una mitjana d'edat més baixa. Dels 1.206 casos amb país d'origen conegut, el 65 % són de nacionalitat espanyola i el 35 % correspon a altres nacionalitats, distribuïts entre 61 països (16 % d'Amèrica Llatina, 11 % de l'Àfrica subsahariana i 7 % de la Unió Europea).

Quant a la distribució per categories de transmissió, el 39 % (469 casos) s'ha produït per transmissió heterosexual, mentre que el 31 % (373 casos) s'ha produït per transmissió HSH (homes que fan sexe amb homes). És a dir, en el 70 % dels casos, la transmissió ha estat per via sexual. La transmissió del VIH entre UDVP (usuaris de drogues per via parenteral), per haver compartit xeringues, representa el 16 % (189 casos). En els homes la categoria HSH suposa el 40 % dels casos i

l'heterosexual el 30 %; des del 2008, i de manera clara, domina la categoria HSH, mentre s'estabilitzen els casos de transmissió heterosexual. En les dones predomina clarament la categoria heterosexual –amb tendència globalment ascendent– sobre la categoria UDVP.

Retard en el diagnòstic

Amb el mateix criteri que el del Centre Nacional d'Epidemiologia, el diagnòstic es considera tardà (DT) quan presenta 350 o menys CD4 (receptors que es troben en els limfòcits T). En 1.126 casos (94 %) es coneix la xifra de CD4, el 57 % dels quals correspon a diagnòstic tardà i el 43 % a infecció recent. La proporció de DT és similar en homes i en dones, i és més elevada en els casos en què la categoria de transmissió és heterosexual (66 %). Els DT són més freqüents a Mallorca i a Menorca (57 % i 71 %, respectivament), mentre que a Eivissa són a l'entorn del 50 %. Els casos d'origen estranger tenen un percentatge de DT major que els d'origen espanyol (64 % *vs.* 53 %).

Fins al 30 de juny de 2011 s'han registrat 2.481 casos de sida

El nombre de casos de sida acumulats a l'arxipèlag fins al 30 de juny de 2011 se situa en 2.481 casos (78 % homes i 22 % dones). D'aquest total, han mort 1.332 persones.

Per illes, els 2.481 casos de persones amb sida corresponen a 2.021 a Mallorca (81,5 %), 120 a Menorca (4,8 %) i 318 a les Pitiüses (12,8 %); 22 casos no tenen illa assignada.

Respecte a la distribució per categoria de transmissió, un total de 1.212 casos (49 %) corresponen a UDVP, 512 (21 %) a la categoria heterosexual i 499 (20 %) a la categoria HSH. En la sèrie anual és constant la preponderància de la categoria UDVP sobre les altres categories, però el 2010, per primera vegada, hi ha més casos de la categoria heterosexual que de la resta de categories.